

Apstiprinājums:

„Baltijas Semkopija“ Administrācija, Ār-Miņas Kalku-cekā Nr. 14, Puhziņu Gederta un beedra grahmatu-bodē. Def tam Miņā: Altberga un Kapteina grahmatu-bodis. Zitās pilkhtās: wiņas grahm.-bodis. Uj lauktem: pee pagastu-waldem, mahzitateem, skolotajeem, 2c.

9. gads.

Riņā, 9. nowembri.

Matka ar peesabstifšanu par pasi:

Ar Peelikumu: par gadu 3 rubl., bej Peelikuma 1 rubl. 60 kap.
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Peelikuma 85 kap.

Matka eksesidija un grahmatu-bodis faņemot:

Ar Peelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Peelikuma 1 rubl.
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Peelikuma 55 kap.
Peelikums ween par gadu 1 rubl. 50 k., par 1/2 gadu 80 kap.

Studinajums, 8 kap. par siku rakstu riindinu, nem pretim H. Allunans, Zeligawā; Deepinšā, Zehiš; Sch. Segalls, Bauskā, un administrācija, Riņā.

Baltijas Semkopija redaktija, administrācija un eksesidija atronahs Ār-Miņas Kalku-cekā Nr. 14.

Saimneezibas nodala.

Semkopibas un amatneezibas istahde Griwas-Semgalā, no 30. aug. libdj 4. sept. 1883.

(Turvinajums.)

Sirgu nodala usgabjham ta ap 60 sirgu, kas bej mas wif bij istahditi no leelgruntneeseem; til kahdi 3 sirgi bija semneeku istahditi. Wispabrigi jafala, ka sirgu istahde bij pawifam weenpuspa preefch semkopibas istahdes, jo te bij gandrihs wif sirgi ta fauzamee lufus-sirgi, jeb, ka latwifki faka — goda sirgi, til kahdi reti arkla gahjeji un wejuma wilzeji. Tur atradahm daschadas flakas: Orlowas un zirus Kreewu sirgus, Somijas, Arabeschu sirgus un Anglu fkehjesus, pat weenu Kirgisu un weenu Kasaku sirgu. Bij ari sirgi no jauktas flakas, kas zehluschees zaur daschadu pahroschonu, ta no Arabeschu un Igauwu sirga, Arabeschu un Kurjemes sirga, Arabeschu un Anglu sirga, Arabeschu un Ungaru sirga, Ardena un Widsemes sirga un z. Ardena sirgi te wairaf nenahja preefcha ta til mineta pahrojuma. Ka leelas, tad fchi Belgijas sirgu flaka Kurjemē masaf atraduse usnemfchonu, nekā Widsēmē un Igauwija. Ka sinams, tad Torgeles kehwinā no fwechahm flakahm it ihpafchi ar Ardeemem pahro muhsu semes flaku, waj ari audfina tos rihrus. Pehdeja laika daudfshohrt dšrd semkopjus usteizam wairaf Igauwu sirgus, nekā Ardenus, tadeht ka pirmee masati un tadeht weeglaki, staigat pa muhsu kalnajahm, un pee tam ari deefgan stipri un isturigi. — Te nu atkal ihsti nedabujahm redset, zil dailus Kurjemneeki audfina fawas semes lumelinas. Til weens semturis, Juris Ustis is Garmuischās, butu japeemin, ka ta istahdita kehwe no-fstrenot 3 minutis 1 werfi. Istahde netika notureta nekahda ismehginafchana ne fteefchana, neds wilfchana. Gan jadomā, ka ari starp Augsch-Kurjemēs, tāpat ka zītās Kurjemēs widds, atradifees daschs labs brangis tezetajs, ka ari kreetni wesuma wilzeji).

Goda-algas bija peefpreestas: grafam Plater-Syberg — Miņgalē, grafam Plater-Syberg — Schlobergā, Dr. A. f. Dettingen — Kalkunē, baronam A. f. Engelhardt — Taborā, baronam f. Gahn — Raudumuischā, Dawidam Geide (kas fudraba medala weeta labaf fazehma 25 rubli), majoram Ignaz Esimont, leitnantam Lesley Reidarāds, faimnezei Lukai Stepanowitsch — apafsch Kalkunes, Jurim Ustis (10 rubl.), Stefanam f. Ditschewig — Kubinē, rentneefam Gotthard Anfon — Elfchrumuischā, Julijam f. Niemann — Salunajā, baronam A. Stromberg — Nufkšē.

Kā protams, tad fche nebut nedabujahm wispabrigi eepafsthees, ta stahw ar sirgu audfinafchann Augsch-Kurjemē. Wifahs, it ka kad fchihš aplahrtnees leelgruntneeki te butu gribejuschi apfkatit zits zita goda sirgus. Kur

tad palika weetneeki no tureenes masgruntneeku darba-firgeem, kas tatschu tillas pehz ftaita, ka ari pehz fawas apfshmes semkopiba eceem pirmo weetu? Newar no Griwas istahdes fchini leeta til pat tihlamas sinas fneegt, ka tifa rakstis no Walmceeras istahdes, tur masgruntneeku sirgi ar 34 galwahm fahweja pilniga atfwarā pret ziteem semes firgeem. — Tad ari par gada algu isdalischonu waretu daschadi domat, ta peemebram, waj war goda-algu peefpreest par pirktu Kasaku sirgu, ka tas fche bija noizis? Kam nauda, tas jau war eepirkt deefin kahdu sirgu; bet pascham ko isaudfina, ta ir ta mahfsta, kas atfshchonu pelna.

Zuhku nodala redseja kahdas 6 leelas zuhtas un kahdu 20 fwenu, kas bij istahditas no 5 leelgruntneeseem un weena masgruntneeka. Pehdejejs bij istahdijis dimus brangus muhsu semes flakas wepurs, zitas bija Berkschiras flakas. Def tam bija no barona A. f. Engelhardt'a (Taboras) istahdita weena balta Kinas zuhka ar 9 fwenem no tahs paschas zuhtas, kas bija pahrota ar Berkschiras kulti. Walto Zorkschiras zuhku pawifam truhka. — Ari warejahm redset, ka Berkschiras zuhku flaka top atfshita par to labako pee muhsu zuhlaudfinafchanas pazelfchanas*).

Aitu (isaukuschu) bija kahdu 12 un kahds pahris jehru. Istahditaji nebij neweens masgruntneeks. Gan jadomā, ka ari fche tāpat, ka zītās muhsu semes apgabalds, masgruntneeseem neta femifchka naw ko israhdit is aittkopibas un nebija ari neta us istahdi ko west; jo pee muhsu masgruntneeseem ar aittkopibu stahw wifur wahji. Domeht aitas mums atmet daschadus labumus: wilnu, gaku, tautus, ahdu un daschas ahrfemes flakas pat peenu. Naw zeramē, ka pee muhsu masgruntneeseem jel kahdu reis aitu audfinafchana ufsels plafchakā mehra, jo pee tam ir daudf sawektu, ka muhsu garās seemas, tur no rofas jasneeds bariba, daudf reis flapias mefcha-ganibas un aitu ganifchana ar leellopeem kopā. Tatschu it ihpafchi pascha isleetafchanoi katris masgruntneeks kahdas aitas tura un turehs. Te nu gan deretu, ka wezo semes flaku fahktu nopeetni pahrlahot ar ahrfemes flakahm, it ihpafchi Anglu aitam. Griwas istahde atronamās aitas gandrihs wifas peedereja pee Anglu Sudaunas (Southdown**) flakas. Schi pate jau ari ir atrasta par weenu no wiflabafajahm pee muhsu aitu flakas uslabofchanas. Mums jamanto leelafas aitu fugal, kas isdod wairaf labas wilnas un kas ari labi barojas un beigās labu teefu gakas atmet. Kahds semturis, kas Sudaunas aitas tura un ar ko es us istahdes runā nahju, teiza, ka fchihš aitas labi ispidot augfchā minetos pogehtrejumas un esot daudf eeneffgalas, nekā muhsu semes flaka. — Ka no Hamburgas istahdes firo, tad pee tureenes semkopjeem esot manama ta dshfchanahs, turet arweenu leelafas aitu flakas, ka Hampfchiras, Dffordfchiras, Rambulet, Reg-

retti, Lemwilnas aitas u. z. — Weht waretu peemi-net no isfahditahm aitam kahdu awenu ar 4 rageem. Tahdi brihnuma fufiori gan wairaf peefriht musejahm, nekā istahdei, bet ja istahditajs isdoschonu negrib taupit, tad jau tas ari publikai war irahdit fchahdu „ragaini," kas sawu ragu deht, sinams, ne labaks, neds fliktaks, nekā ziti aweni. — Ahrfemes isflawetas Dstfrihschu flauzamas aitas weht fche nedabujahm redset, laifam Kurjemē weht nebus eeweefufehs.

No mahju putneem bija it ka flawas deht, ka ari fcho te netruht, istahdits kahds pudugis wistu un kahdas 4 sofs. Domajams gan, ka tilpat mas la fchi mahjlopu nodala us istahdes bij apgabdata, ka til pat mas wira ari Augsch-Kurjemēs faimneeziba bus eeweht-rola, jo, ka sinams, wifā muhsu semē jau nestahw labi ar fcho leetu. Muhsu kaimini, Leifchi, tur mums ir daudf preefcha. Butu gan laifs, ka ari mehš eegoh-datos leelafas wistu flakas, kas swar 8—12 mahz. un fahdeh par gadu 150—200 pautu. Nedsam, ka ari tihari it labi pee mums isaug, un fur kahds dshhtis pee mahjas, ari pihles un sofs.

Mahjlopu storpā atradahs ari kahds mefcha lops — weena jauna breefchu mahte un tad ari kahdi 4 sirgehjeti (Maulesel); pehdejee bij istahditi no barona Engelhardt'a, Taborā, kas par wiru audfinafchonu fudraba medali dabuja. Netaš, wareja paslatitees ari tajds, pee mums retds lopināds, bet naw domajams, ka kahds no apmekletajeem nemfees fcheem istahditajeem pataf darit.

Lopu istahdi efam pahrfstajajuschu. Muhsu wif-pahrigs eepaida ir tas, ka fche istahdes materiala bija daschās nodakās pahrpahrim, bet truhka deefgan nopret-nas un leetpratigas fahahrtofchanas un wadibas, truhka ta apdshwinadama gara. — Wifahs, ka fcho istahde nebij leelafas fwas lirts us semkopibas daku, bet us industriju, par kuru pehz runafim.

(Turpual weht.)

Wispabriga dala.

Weht par Lutera fwehtku fwineschannu.

Lutera fwehtki noswineti klufi un meerigi, bej kah-dahm leelafahm laizigahm zeremonijahm. Wifās Lutera basnizās tika notureta Deemkalposchana, kurlaudis pluhda leeleem pulkeem Deewa wahrdus klauftees. Tah-dai fwehtku fwineschanoi, sinams, neweenam naw neta ko pretotees. Reteē laizigee isrihrojumi bij notureti ta-nis robeschās, ka til ween wareja wehletees. Miņas Latw. beedriba, kas eefahlot runaja no leeliflas Lutera fwehtku fwineschanas, pehz apmeerinajahs ar preefch-lasfjumu „par behrnu audfinafchann mahjā un skolā." Zeligawas Latw. beedribas preefchneeziba gan bij no-fpreebuse fwehtku gahjeenu pilnā „fchthahē", kopā ar Wahzeefcheem; bet kad daschi runas wihri, kas to leetu labaki faprata, tam bij preti, tad no tahda gahjeena netaš labs neifnahja. Ta tad muhsu raksti naw wis bijuschu ka fauzeja bals tuffnesi, bet mehš efam pa lee-lai dalai to panahfuschu, pehz ka zihnijuschees. Ari muhsu pretineeki, „Balt. Wehtin." un it ihpafchi „Bals", furi mums wifai fchwi pretojahs, tagad pametuschu kara lauku un iswehlejuschees femim zitus, neatwehletus eerofchus. Ta peemebram „B. W." 246. numurā fchauj walam fchahdu teifumu: „Waj mini (Balt. Sem-topia rakstijā) warbut wezpufschu budami, nespehji no-fweht prahtigas behrnu audfinafchanas fwehtibu?" Waj nu ta peeklahjas rakstis? Waj „B. W." lasttajeem no tam ari atlez kahds labums, tad wizi dabu finat kas tee Semkopja rakstijā, waj wez. waj jaunpufschu? Kad Semkopja rakstijājem butu tilai weena ašs peere jeb kufis mugurā, tad „B. W." laifam ari to peemi-netu. Kad nu Semkopis u fchi lauka ari fahptos pre-

*) Sinams, Kurjemēs un Widsemes sirgu flaka naw nopaka-jama un no teem war isaudfina daschu „Walta lumelina", ja til pa-reifas fopfchanas netruht. Jau wezee Stuti, fenalee Deemwidus-Kreewijas eedfshwotaji, fuzus jaunalee fchihu wihri tur ari par muhsu ziltetehtweem, esot bijuschu flaweni zaur saweem dalki audfinaatem fir-geem (fl. Dr. G. Freytag, Ruflands Wfcheracen). Un ari muhsu femifchi, wezee Latweefchi, sawu „lumelina" glabaja, kopa un apdsee-daja gandrihs tahdā pat mehra, ka to no Arabeschneem fahfita. Ta-deht ari muhsu sirgu flaka wareja atfshitees un paturet fawas tei-zamas ihpafchibas. Nahja pahr muhsu semē fmagi, gahbi laifi, kas sinams, ari pee muhsu firgeem atfshaja fawas waidu pehdas, ta ka tee fahla fawup un ismirt fawā flakā. Pehdejos gadu defmitds ir atfal bijis eefpehjam, greef mehribu us fcha dalkata mahjaz-loya au-dfinafchann un fopfchonu un fchini fira jau ir usrahdami teizamā pa-nahfumi. Pee muhsu firgeem, weenumehr weenjughā brauzot, ir muh-fuki labi atfshijuschees, zaur ko tee ir stipri un isturigi, pee tam ari fchalli, un ka naw wifai leeli, tad weegli pee darba pa kalnateem laukem. Muhsu sirgu labas ihpafchibas arweenu tahaf waram at-tihst, ja wiflat ismellejamees labafas ehreklus un labafas kehwees. Bet ka wispabrigi pafshlams, tad muhsu kaiminu, Igauwu, sirgi ir ar minetahm teizamahm ihpafchibahm muhsu firgeem, labi ween preef-fchā. Tadeht jo ahtraf weiznahu muhsu darba-sirgu pahrlahofchannu, ja aentu palihgā Igauwu wiflas ehreklus. — Sinams, pee lumeku

audfinafchanas wifai jacewehro, kas jaunakda sohts teel mahzits un jaragahs it ihpafchi us paeifsu kaulu atfshifchanas pirmajās gaddē. — Kai ari muhsu promingēs dšnas, newalkit patakā leelai Kreewe-semei, kas us sawu firgandfinafchannu war but leyna un war fchini fira flahtees blafus kaut kuzai zital semei.
*) Muhsu zuhku flaka ir teefchom wanibufe un prafa drih-sumā pahrlahofchanas. Pate zaur femi wira butu gahbi un tilaf ilgalā laika uslabojama. Jantem palihgā fwechās flakas. No fchihm israhbijuschahs war jo derigahm tahs dmi Anglu flakas — Zorkfche-ros un Zorkfchiras zuhtas. Zorkfchiras zuhtas ir epelechmelnas, isheem, retem (plahneem) fazeem; wiras ir isturigas ari wehfakā Mi-matā un panes labi ari gands-eefchannu. Zorkfchiras zuhtas ir bal-tas, bet jo plahneem fazeem, gandrihs wifas, nepanes lahgā ganibu, ir turpretim jo eeteizamas harezchanoi lahti, ka preefch melberem un t. t. — Minetahm fughahm ir daudf fmalakā gaka pee masa kaulu fwarā, wiras ir wafilgatas, isaug ahtraki un, ka jau daudf reis is-mehginats, tad wiras pee tahs wafchās baribas faharwas daudf fwagatas, neta muhsu zuhtas.
*) Sudaunas aitas ir ar masu tumfchu, waj melnu gahwu, tolas, weeglahm, semahm lahjahm, platu muguru un kruhteschu un tadeht gandrihs isgherfshurajon wibuzi; wilna ir pufsmalta, balta un drufku fpyrogaina; grib pa pilnam ehdamā, bet tad ari faharwas brangas.

protams, par schabdu goda laupishanu tapa subdiba eefnergta, bet ta la toreis wehl schim teefas wihram teefiba bija, pee teefas galda fehdet un spreest, tad tapa no subdetaju pufes draudses teefa lubata, leetu zitai pagasta teefai nodot deht imekleschonas, to ari ougla teefa par wajadfigu bija atsinuse un nodemuse Nopaitchu pagasta teefai; mineta pagasta teefa leetu tagad galigi isschekhrufe, un schim goda loupitajam 48 frundas zertumu nospreeduse. —

Ar sirgu sabdibahat eet pee mums wijai raibi. Ta weena nedela tapa scheenes S. mahjas fainneeka 2 reis no sagteem apmellest; primo reis aissuhgdami weenu sirgu, bet wehl ko gribedami dabut, tapa istrauzeti; otra reisa bija diweji mahgi fagarawoti, la ari weens kambars uslausis un daschas leetas ismentas, bet tik wehl pehz sirgeem gabjusch, un rikltigi wisus trihs, zil fainneekam bija, ismedusch, par laimi tahds no mahjas kolpeem uf stalla gulejis, peepeschi pee sirgu ahra wefchanas trofni dfrdejis, lapp lemē, un saht kleeht pehz palihga, uf reis atstan fehtas widu 2 schahweeni, lameht nu mahjas pahrejee laudis isnobluschi, rikmeht sirgu naw, bet pahrejas leetas wisas. Tani azumirkl, kad sagli schahwusch fehtas widu, atstaneja ari schahweens uf leelzefa, la teikts tapa, tad esot zela wihri braukdomi schahwusch, un zaur to tapa sagli istrauzeti, bija sirgus tahdu pufwerfi no mahjam pajabjusch un walam palaidusch. Zaur tahdu laimes briedi, tapa fainneeks atfal pee faweem sirgeem. A. —

No Weetalwas. 17. oktobri jau no rihta lautiari fiidsahs no malu malahm ar faweem masinajeem uf Bodineneem, fur tai deena wajadseja notikt jaunās pareistizigas skolas eefwehtischana, furai draudses-skolas programs. Tai pascha deena tika fawesis libds 68 skoleni. Saufnejas pareistizigas draudses preesteris Grünwalda lgs, (kuram ihpafchi war pateiktes, jo tilai zaur wina publizneem dabuja teefibu, to atwehrt), usfeiza Weetalweeschus par wina gabdaschanu preefch schahs skolas un pamudinaja skolotajus, lai tee ar mihlestibu fopjot fawu darba lauku. Schahs skolas atwehrtichana, ta teiza Grünwalda lgs, esot bijusch daschadi „fleefchani“, „aistahrnes“ un „aismetri“ preefcha, kuras nahzees geuhti pahwaret (tikai pehz leelata schekhrsta) trischanas schi skola warejuse dabut fawu wahedu). Pehz tam skol. J. Kalnina lgs fawā ihfa runā isfajija, la negribot par pagahjibu nefa minet, jo zaur to warot dascham labam tilai ruhktas atwizās preefcha weht, bet tagad esot jadoma tilai uf nahklamibu. Tahlas wusch fajija: lai gan schi weetiza, fur tagad esot fanahkluschi, ne-efot nekahda lepna ehta, la daudi zitas, bet esot loti weentahrscha un pat flikti eegrosita, tad tomehr lai esot wif pahrelezinati, la schai pascha weetina tikshot mahjits, la par Deema atfischonu, kas preefch zilwefa titumibas wajadfige, ta ari schahs pasaules dshwē wajadfigas mahzibas. . . . Un patest, lo gan libds leelas lepnas ehlas, kad wizas naw mihla skolotaja un ari skolenu ne?!

Kahds weefis.

No Dsolmuischas (Seepkales draudis). Schogad sche uzehla jaunu muhra pareistizigo pagasta skolu, par kuras uszelschanu nahkas pateiziba pagasta wezafajam Salina lgam, los daudi ruhpejes par to, la lai schi glihta skola tiktu uzelta ar faweenoteem pagasta spefkeem, ta ari lai pate ehla waretu pilnigt fawam mehrkim kalpot. Bet ja nu daschi truhlumi ir wizat, la p. peem. naw skolotajam, ne ar skoleneem nekahda peeleeama lambarischa, tad tas ir notizis zaur „runas-wihreem“, jo lo „runas-wihri“ nospreesch, tas noteef, la „Wehrneeku laikos“ stahw rakstis. Ari leela pateiziba nahkas pareistiz. skolu waldei, kura preefch minetas skolas uszelschanas dahwaja 1500 rbl. un weetigas draudses skolu apgahdneezibai, kura no skolu waldes isluhdja minetu summu.

Gefwehtischana notika 22. oktobri zaur weetigas un Ehrglu draudschu preefereem Grünwalda un Pischschera lgeem. Pehz eefwehtischanas zerononijas runaja skolot. A. Zeggora lgs, fur wusch aistahdija uf muhsu Augustas Waldibas ruhpihu par apgaismoschanu un briediwas dahwinaschanu Latweeschneem, ihpafchi no Aleksandra I. eefahlot un libds pat muhsu deenahm. Un nu, sem Kreewijas patwehrama budameem, newajagot ne no lahdeem baidekleeem bihteas. Pehz tam tika nodseedats: „Deewis fargi Reifar.“ — Pehz eefwehtischanas jaunee laudis pahrezejahs jaunās skolas telpas, un neweenam tas nebij par peedaussichanu, la to domā par fawahm skolahm otras tizibas preefchneeki un wadoni. — No pagasta pufes bij irihkota „eefwehtischanas maltite“, pee kuras pret sinamu maku wareja peedalitees; tilai loti mas pee tahs nehma dalibu, laifam tadeht, la sche wehl ir mas fabeedriga dshwē isplatijusehs un gara mahja ar bij pa daudi tuwu, fur schejeeneefchi (pa leelakai dakai) labal fawu grafi upure, nekā jaukā fabeedriba. — Zapreezajas ari par to, la Landstap muischinas arendators, Grafmanaa

*) Bijuschis kurators.

lgs, jaunai skolai masu summu noudas dahwaja, par furu tika Semes-Dehwa nogihme preefch skolas oemantota un atklams preefch zita deriga wolubta pee skolas isleekats. — Saufnejas dseedataju toris pajaurinaja dalibneekus ari ar lahdam Kreew tautas dseefmohm — No pagasta waldes pufes tizis ari tahds waburgu zeenigs lgs*) eeluhgts, ar fawu klahbuschanu fabeedrigu dshwi wezinat un kaplinat, bet wusch nenahjis, un wehlal fajijis, la no fabeedrigas dshwē stary scho un pee schahs skolas eefwehtischanas dalibneekem newarot but ne runa. J. J.

Deenwidus-Widsemes wispahderigas un semlopiwas beedriba bus muhsu zeem. semfopjeem jau deefgan pasihstama. Wina paschaw nu jau daudi gadus no weetas un darbojas ar stipreem spefkeem un jo leelem lihdskeem preefch Widsemes lauffaim rezibas wezinaschanas. Klupat, 17. oktobri sch. g. chi beedriba noureja fawu pilno fapulzi, kura i stiri bij apmelleta. No fapulzes darbeem te peeminefch. tik ween tos ari preefch mums jo eewehrojamos. — Terbatas semfopibas un ruhpneezibas beedriba bij sche atfuchjuse weenu eefemplari no meschlunga Lütkena farakhtias grahmatas preefch meschfargeem, ar to luhgumu, lai schi beedriba ari no fawas pufes pabalstite schis ari latwifli pahrtulfojamās grahmatas drukaschanu zaur pamudinajumeem uf eepreefchigeem eemafpojumeem. Beedriba apschmahs wispirms to grahmata pahrtaudit un pehz tam fawus beedrus usajinat uf winas aboneschanu. Schis grahmata faturis fastahw is schahdam trihs galenahm dalahm: a) meschu-fargaschana, b) meschadarbi, c) meschlopu-fargaschana un medischana. Weigas ir kalendariis peelikts, kura top aistradits uf ihstena laika usfahkameem un idarameem meschadarbeem. Tawakas isflaidroschanas deht grahmata atrodas ari daschi nobildejumi. — Profefors Dr. fon Anieriem lgs zehla preefcha fawus praktifkos meschlofchanas isahginajums Petermuischa, zaur lo ihpafchi noluhfojajs uf leelaku panahklumu faineegschonu pee abholiaschles-fajautuma. Ir pomanits, la meschlofchanas mehginajumi ar gipfi, kas idariti rudeni un powafari, marta mehnesi israhdiusch wiwlakos panahklumus, nekā kad wehlaki gada mehfloja. Naw ne wairal nedi masal, nekā 400 mahzinas gipfes uf weenas puhwewetos islafama. No zitahm mehflu sortem bij israhdiusches par derigeem superfofats — faweenots ar kalju. Us ausu lauteem zaur superfofatu ween gan finams druklu masal auglu panahza, nekā kad to leetaja fopā ar kalju, bet kad fahidhinaja isdoschonas ar eenehnumeem, tad redseja, la wairal eeahza, kad mehfloja ar superfofatu ween. — Weidsot flumtes dahrjneeks H. Goegginger lgs garaka preefchnefuma isflaidroja, la semfopibas raschajumi weena weeta wairal, nekā otra pazeldamees, sche un tur zelot konkurengi, lo sem apstahkleeem daschreis newarot wis wifur pahrtahwet; tapehz esot loti eewehlejama leelaka dshschonahs uf abholu un ugu audsinaschanu, zaur lo semfopibai blatus atwerot jaunu newis wasu pelkas awotu. Zazer, la schis teescham eewehlejama is preefchnefums drihti bus lasams tahda muhsu laifraksta. (M. W.)

No Leel-Geres Kengeneekem. Muhsu pagasis fateekas ar Leischeem, fur ari dshwo daudi Latweeschu, kwei muhsu bosnija leel fawus jaunpedsumuschus kristit, laimigos famihlejuschos laulat, la ari fawus uf muhsichigo dusu aigahjuschos muhsu kapenes aprakt. Muhsu dwehtetu gonš fawem no laira Leischos peederiga eedshwotaja, kuresch fawos gaitas schaitan pabeidhis un muhsu kapenes teef apraktis, weenu rubli noudas. Bidhs schim domajahm, la tas butu kapu usfopchanai par labu malsats, bet patefiba gan no tam nekā neredsam, lai gan usfopchana nepezeeschami wajadfiga. Tihri bail, la kapu wahrti nefagahschas tahda briedi, kad zilweli staiga tur zauri. Ta muhsu kapi teef pilditi ar tahdeem, kas pee muhsu pagasta nepeeder un labuma no tam nekahda neredsam pee fawas kapehtas. Kur tad ihfi paleef tee rubli? — Driis flikumis ir pee muhsu kapeem tas, la jahle teef kotru wafaru noplauta, zaur lo neween pufes, bet ari jaunee kozimi teef apfahditi un nokapati, kuras daschi faweem mihleem peederigeem par peemiru eedehtsa. Zerams, la muhsu pagasta walde uf preefchu tahdas nepeeschahjibas wairs nezeetis. B. — W. —

Breefmitis uguns-grehts. Nakti no 23. uf 24. oktobri pulst. 10 fahlot, nodega Krona Birschu pagasta budamas Sehnen mahjas, la: 2 ehrebegi, 2 laidari un 1 puifchu flehts, 3 sirgi, 3 gowis, aitas un zuchas, un 2 sirgi, kureem spalwa auffs un afe bij apfwilufe. Kahdu deenu wehlal nosprahga, fawas breefmitigas molas pahrezedami, diwi no scheem peezeem sirgeem, wiflabakee bij ar dielsu pinelleem faslehgti, breefmiti briedi newaredami pinellu atflehgu azumirkl atrast, bija scheem nabaga lopeem faslehgteem ap seenu stahwu flaisida-

*) Dateru mahjit.

meem, uguni par upuri japaleef. Uguns, la irahdi-jahs, zaur atreefchonos no beedeewigas rolas pee laidara bij peekurta, la domajams no sagteem, kas jau fahdas reifas esot bijusch mehginajusch, fainneekam sirgus sagt, bet furigu fainneeku eefkajumi winceem neatahwusch walas. Tagad nu ir uguni par laupijumu minei mahjas lopi. Pee uguns dshschonahs weht daschi negehli bij eeadusches, kas mehginaja uf louku issweefkos koschokus un ziras drachnas sagt, bet tas neifdewahs. — Tagad nu uguns aplaupitee fainneeki un deenafneeki stahw ismifusch leelas behdas un pret bahrgo seemu nesin lo eefahli. Labi gan butu, kad scheem behdu laudim schekhrdigi latris ar fawu artawim palihga nahku.

Tapat ari nakti no 24. uf 25. oktobri nodega Safu Skotutu fainneekam schuhnis, kas ar abholian un ar wifseem scha gada lineem bij peebahsis. Nabaga fainneekam, kam bij wisleelaka zertiba, preefch rentes un puifchu lones no lineem eememt, nu isfuhpeja gaisa. Uguns esot no laundara rokas peekista. Weens gan jau ir apzeeknats, bet nesin, waj tas bus tas wainigais.

Tad wehl schepat tuwumā fahdas nedelas atpafak nodega diw-fahschigis Birschu pagasta skolas namis un Wenku fungam rija ar labibu un wifu zitu rijas peederumu. Schade fneedjotes libds 5000 rbl. (M. W.)

Si Bauskas sino „Stgā i. St. u. L.“, la 24. oktobri pee Plosta frogā nodehtis laidars. 26. oktobri Wez-Saules kesterā D. diwi meitahm, zela no Bauskas, ufbrukusch diwi tehwin, pee kam weena no winahm dabujuse 2 rewolwera schahweenus mugurā un fahnds. Meita stipra drudsi. Polizijai isdewahs fakert slepawas un pee winceem ari atrada rewolweru, peederigu Plosta krodineekaw. Domā, la slepawas ari wainigi pee augschwineta uguns-grehta.

No Sahteem sino „I. W.“, la tur notizis schahds dihwains atgadijums: Jrlawas feminarijas skolotaja Behtina lga fainneee, gadus 28 weza, eemihlejuse lahda tureenes fainneeka dehtu, 19 gadus wezu, un atroduse ari pretmihlestibu. Bet bruhtgana mahte no schis laulibas nefa negribejuse smat un nosautuse dehta bruhiti par „lihderigu meitu“, lai gan par wizas kreetnibu neweens neschahbijees. Relaimiga bruhite tamdeht ta isfahifuse, la apnehmusehs few galu darit. Pirms wina dahrs mehginajuse pahrtrees, pee abheles; bet faite pahrtuhlufe, zaur lo wizas mehginajums neifdewees. Tad wina few schahwuse ar pistoli kreifajās krukhis, bet nehrapijuse wis firdi, un tamdeht wina bijuschas jaiszech leelas nahwes-mokas; lodes zaurumu wina mehginajuse aishahst ar semi un nobirufscham lapahm. Dira rihta atradusch wina nomiruschu. Mhrfi apleezinajusch, la jaunawa nebijuse wehl pawesta, zaur lo paschahwiba wehl nefaprotamata.

Par atentatu, kas idarits pee „Reinas tehwa“ (Water Rhein), lafam „Heimathe“ schahdos wehtis: Tai nakti no treschdeenas uf zeturideenu ir idarits atentats pee „Reinas tehwa“, lahda peeminelka, kas Terbatā bij uszelt. Peeminelkis ar schawamā pulwera palihdibu nogahsis gar semi. Apfahdejumi naw nezil eewehrojami un bei schahwischonahs to warehs atfal it driht pilnigi wefelu nostahdit fawā weeta. Jileelas, la pulwera daudsums butu ta aprehkints, lai tik to peeminelki nemaitatu un nefastahdetu un la wifis atentats tilai trofchra labad idarits. Zerams, la isdofees isdabut ihstos wainigos un ta ari scho blehsku darbu weht gaisma. Muhsu zerbai tadeht jo wairal pamata, la schim briedham Widsemes gubernas prokurors usturas Terbatā un muhsu buschanas paschdams ari uf scho negehligo notikumumu zeschchi raugahs fawahm afahm azim.

No ahrfemem.

Wahzija. Wahzu krona prinzis zela uf Spaniju tiks Monzas pilfehda, Italija, apweezinats no Itoleeschu kchnia Umberta. No Genuas ostas wusch tod brauks ar twaikoni uf Balenstju, un newis uf Barfalonu, la agrak bija nodomats. Zaur to nepatihkamās demonstrazijas laifam tiks nowehrtas. Ari japeemir, la daudi Barfelonā dshwojochi Franzuschu isflaidroju-fchi, la nekahdas demonstrazijas pret Wahzu krona prinzi no Barfelonas Franzuscheem nebijuschas nodomatas.

Franzija. Jaunais Franzuschu subtnis Peterburgā, generalis Apers, libds schim politikā waj diplomatiskā sira naw tizis paschstams. Bidhs schim wusch atradees tik kara deenata un te deefgan labi ispidijis fawu weetu. Pastahwosch eeadums jau ilgi bijis, la Franzija til lahdu kara wihru fuhla uf Peterburgu par fuhnu, un tadeht ari schoreis isredseis generalis. Tagadejai Franzuschu ministrijai ari butu nahzees geuhti, atrast ihsto diplomatu pulkā wihru, kas butu derejis preefch fuhlaa amata Peterburgā, jo karstis republikaneetis te tik labi nebutu patizis, un wezi diplomati ar zitadahm domahm atfal negrib kalpot tagadejai ministrijai. Generala

